

DRAUDIMAS ILGALAIKEI GLOBAI GAUTI

Draudimas ilgalaikiai globai gauti (long-term care insurance) suteikia apsidraudusiam asmeniui galimybę, reikalui esant, nemokamai pasinaudoti slaugos namų paslaugomis ar gauti specialią pagalbą pagyvenusiems žmonėms. Panašiai kaip ir besidraudžiant nuo nelaimingų atsitikimų, stichinių nelaimių ar turto vagysčių, šis draudimas leidžia, mokant sąlyginai nedideles įmokas, vėliau gauti potencialiai didelių nuostolių atlyginimą. Kita vertus, skirtingai nei daugelis draudimo rūšių, kurios yra įsigyjamos nuoširdžiai tikintis, jog niekuomet neprireiks jomis pasinaudoti, draudimas ilgalaikiai globai gauti daugeliu atvejų visgi yra išnaudojamas. To priežastis – gerėjant gyvenimo sąlygoms bei tobulėjant medicininei priežiūrai, vis daugiau žmonių sulaukia itin garbaus amžiaus, kuomet praktiškai tampa nepajėgūs apsieiti be nuolatinės globos. Todėl nenuostabu, kad šio draudimo sutartys kiek skiriasi nuo visų kitų – tiek sąlygomis, tiek įmokų dydžiu. Paprastai metinės draudimo ilgalaikiai globai įmokos, priklausomai nuo sutarties sąlygų, siekia bent kelis tūkstančius dolerių vienam asmeniui.

Šiuo metu draudimą ilgalaikiai globai turi apie 7 milijonai amerikiečių ir egzistuoja bent 100 jų parduodančių draudimo kompanijų. Deja, tinkamą draudimo sutartį, dėl jau minėtų priežasčių, gali sau leisti nedaugelis. Kai kuriais atvejais draudimas ilgalaikiai globai yra siūlomas darbdavių, kaip papildoma lengvata darbuotojams (deja, tokių darbdavių visose JAV iki šiol tėra užregistruota keli tūkstančiai). Šiuo metų siūlomos sutartys apima tiek slaugos namų, tiek – specialios globos paciento namuose ar pagyvenusių žmonių dienos centruose teikimą, kai kurios netgi numato tam tikrų įrengimų bei patogumų namuose įrengimą, jei tai reikalinga pacientui. Paprastai ilgalaikės globos reikalingumą konkrečiu atveju nustato ir rekomenduoja gydytojai, dažniausiai – jei pacientas nebeišgali savarankiškai atlikti bent dviejų būtinų kasdinių veiksmų (nusiprausti, apsirengti ir pan.).

Draudimo sutartis, kurią vertėtų įsigyti, privalo padengti kuo daugiau priežiūros formų, numatyti pakankamą finansinę paramą bei priemones, padedančias išvengti ilgalaikės piniginių infliacijos. Jei negalite įsigyti tokios sutarties, specialistų patarimu, geriau išvis nepirkti jokios, nei mokėti už prastą ar, iš pradžių įsigijus gerą, vėliau, nebeišgalint susimokėti įmokų, imti “karpyti” jos numatomas paslaugas.

Kaip nuspręsti, ar Jums išvis reikia tokio draudimo? Kadangi neįmanoma tiksliai nuspėti, kas laukia ateityje, pirmiausia vertėtų atsižvelgti į finansines galimybes. Būtų neprotinga įsigyti draudimą, jei dėl to turėsite suvaržyti net būtiniausius savo poreikius ir visiškai nesate tikri, ar pajėgsite mokėti įmokas tol, kol prireiks juo pasinaudoti. Taip pat, jei nesate sukaupę pakankamai turto ir užsitikrinę stabilų pajamų šaltinį, ilgalaikės globos draudimas greičiausiai nebus pagrindinis Jūsų rūpestis. Manoma, jog šiuo metu, iš visų 65-erių metų sulaukusių asmenų maždaug kas trečias gali kada nors praleisti nuo trejų mėnesių iki metų laiko slaugos namuose, kas ketvirtas – ilgiau nei metus ir kas vienuoliktas – ilgiau nei penkerius metus. Be to, dėl ilgesnės vidutinės amžiaus trukmės, moterims šiuo atveju gresia didesnė rizika, nei vyrams. Iš esmės, sprendimas įsigyti ilgalaikės globos draudimą turėtų remtis tokiais veiksniais, kaip amžius, sveikatos būklė, finansinės galimybės bei turtas, kurį siekiama būtinai išsaugoti paveldėtojams. Taip pat žinotina, jog šio draudimo negalėsite įsigyti, jei jau sergate tam tikra liga (Parkinsono, Alzheimerio sindromu ar kt.), kuri žymiai padidintų riziką draudimo kompanijai.

Nusprendus įsigyti ilgalaikės globos draudimą, Jums greičiausiai prireiks profesionalaus teisininko ar finansininko konsultacijos. Kitaip palyginti įvairias draudimo sutartis ir išvengti apgavysčių bei nusivylimų gali būti sudėtinga. Kadangi operuojama nemažomis įmokomis, ilgalaikės globos draudimas neretai yra siūlomas potencialiems pirkėjams itin agresyviai. Pasinaudojant tuo, kad daugelį pagyvenusių žmonių nemaloniai nuteikia mintis apie slaugos namus bei būtinybę užkrauti finansinę naštą artimiesiems, jei prireiktų jų paslaugų, draudimas ilgalaikiai globai jiems siūlomas kaip “nuostabi” išeitis. Tikrovėje, deja, viskas yra kiek kitaip: nekalbant apie tai, jog mokėti tenka iš tiesų nemažai, pirkėjai dažnai iki galo nesuvokia, kokios paslaugos įeina į draudimo kainą, o kokios – ne (žadama daugiau, nei realiai galima gauti), be to, norint pasinaudoti draudimu, tenka susitaikyti su daugybe papildomų procedūrų (medicininį patikrinimą, išankstinių raštiškų įspėjimų bei atidėliojimų) kol draudėjas galų gale sutinka apmokėti išlaidas.

Taigi, prieš ryžtantis draudimą ilgalaikiai globai, galioja daugelis patarimų, susijusių su bet kokių sutarčių pasirašymu. Pirmiausia, būtina įsitikinti, kad iki galo suvokiate VISAS sutarties sąlygas ir joms pritariate (įskaitant smulkiu šriftu surašytus teiginius). Priešingu atveju, jei sutartis bus pasirašyta, savo interesų apginti nebegalėsite. Visuomet pravartu palyginti keleto draudėjų pasiūlymus bei sąlygas, nepasiduodant spaudimui. Prieš tikėdami televizijos reklamomis, kuriose ką nors įsigyti Jums rekomenduoja įžymūs žmonės, atminkite, jog jie – savo srities profesionalai, gaunantys atlyginimą už dalyvavimą reklamoje, tačiau nebūtinai puikiai išmanantys ko Jums reikia. Netikėkite oficialiai atrodančiais laiškais, siūlančiais įsigyti “federalinės valdžios patvirtintą” draudimą – šią paslaugą, bent šiuo metu, tiekia tik privačios kompanijos, neturinčios nieko bendra su Medicare, Medicaid ar Social Security sistemomis.

Atidžiai perskaitykite tiek savo užpildytą prašymą draudimui įsigyti (application for policy), tiek – po to gautą sutartį (insurance policy), ar nėra kokių neatitikimų. Pildydami prašymą būtinai pateikite kuo išsamesnę informaciją apie save bei savo sveikatos būklę, net jei kas nors įkalbinėtų to nedaryti. Priešingu atveju, paaiškėjus kad ką nors “nuslėpėte”, kompanija gali vėliau atsisakyti išmokėti Jums priklausančią draudimo sumą. Saugokite visų dokumentų bei korespondencijos kopijas. Pagaliau, prieš įsigydamis draudimą, būtinai pasidomėkite draudėjo finansiniu stabilumu, pasinaudodami nepriklausomais šaltiniais (specialiomis verslo analizės kompanijų rengiamomis reitingų lentelėmis ar pan.). Kadangi šių paslaugų rinka yra itin dinamiška, toli gražu neretai pasitaiko, jog kompanijos įžengia ir po kiek laiko pasitraukia iš verslo. Be to, yra kur kas didesnė tikimybė, jog kompanijos, šiuo metu turinčios daugiau finansinių išteklių, išgalės sumokėti draudimo sumą po 10-15 ar daugiau metų, kai Jums jos iš tiesų prireiks.

Pagal amerikiečių žiniasklaidą parengė Vaida Maleckaitė.